

Dosarul nr. 3ra-961/22
2-19138898-01-3ra-19092022

Prima instanță, Judecătoria Hâncești, sediul Central (jud: N. Berbec)
Instanța de apel, Curtea de Apel Chișinău (jud: G. Mîra, E. Palanciuc, G. Dașchevici)

Î N C H E I E R E

14 decembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Iurie Bejenaru
Maria Ghervas
Aliona Miron

examinând admisibilitatea recursului depus de avocatul Țurcanu Igor din numele
lui Bîzdîga Vadim, Bîzdîga Vasile și Bîzdîga Lucia,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de
Bîzdîga Vadim împotriva Direcției Asistență Socială și Protecție a Familiei Hâncești,
terți Direcția Asistență Socială și Protecție a Familiei Edineț, Bîzdîga Vasile, Bîzdîga
Lucia și Bîzdîga Cătălina cu privire la anularea actelor administrative,

împotriva deciziei din 14 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost
respins apelul depus de Bîzdîga Vadim, reprezentat de avocatul Țurcanu Igor, Bîzdîga
Vasile și Bîzdîga Lucia, și menținută hotărârea din 30 iunie 2020 a Judecătoriei
Hâncești, sediul Central,

c o n s t a t ă:

La 28 august 2019, Bîzdîga Vadim a depus cerere de chemare în judecată, în
procedura contenciosului administrativ, împotriva Direcției Asistență Socială și
Protecție a Familiei Hâncești, terți Direcția Asistență Socială și protecție a Familiei
Edineț, Bîzdîga Vasile, Bîzdîga Lucia și Bîzdîga Cătălina cu privire la anularea actelor
administrative.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, pe rolul Judecătoriei Edineț, sediul
Central se află spre examinare cauza civilă nr.28-2-8728-29122018, intentă la acțiunea
sa împotriva DASPF Hâncești și Cătălinei Bîzdîga cu privire la stabilirea modului de
participare la educația și întreținerea copilului minor XXXXX și obligarea părâților de a
nu pune obstacole în participarea la educația și întreținerea copilului minor.

A reținut că, la 07 martie 2019 a recepționat scrisoarea nr.184 din 04 martie 2019 a
DASPF Hâncești, prin care a fost invitat să participe la ședința din 19 martie 2019,
privind examinarea cererii de întocmire a graficului de întrevederi cu copilul minor
XXXXX din 09 octombrie 2017, în vederea executării deciziei din 11 octombrie 2018 a
Curții de Apel Chișinău.

Drept răspuns la scrisoarea recepționată, a informat DASPF Hâncești despre cauza civilă aflată pe rolul Judecătorei Edineț, sediul Central.

La 16 aprilie 2019, a recepționat notificarea nr.320 din 16 aprilie 2019 a DASPF Hâncești, prin care în mod repetat a fost invitat la ședința privind examinarea cererii sale din 09 octombrie 2017 privind întocmirea graficului de întrevederi cu copilul minor XXXXX, fixată pentru data de 18 aprilie 2019.

Prin scrisoarea nr.33 din 17 aprilie 2019, avocatul Igor Țurcanu a solicitat DASPF Hâncești amânarea ședinței și repetat a informat pârâta despre cauza civilă aflată pe rolul Judecătorei Edineț, sediul Central, a cărei obiect de examinare este stabilirea de către instanța de judecată a graficului de întrevederi cu copilul minor.

Cu toate acestea, la 14 mai 2019, DASPF Hâncești a emis decizia nr.431, prin care a fost stabilit graficul de întrevederi între tatăl Vadim Bîzdîga cu copilul minor XXXXX pe o perioadă de 2 ani până la vârsta școlară.

În opinia reclamantului, graficul de întrevederi stabilit de DASPF Hâncești prin decizia nr.431 din 14 mai 2019 este neîntemeiat, disproporționat de mic pentru părintele care locuiește separat, fiind discriminat după criteriu de gen, precum și contravine intereselor copilului său minor XXXXX.

Drept motiv de adoptare a deciziei nr.431 din 14 mai 2019, DASPF Hâncești s-a indicat că întru executarea deciziei irevocabile din 11 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, însă de fapt acest act administrativ a fost emis în interesele Cătălinei Bîzdîga, neglijând totalmente dreptul minorului XXXXX de a nu pierde relația și contactul cu tatăl său – Vadim Bîzdîga, precum și lezează dreptul de comunicare cu copilul, buneilor pe linie paternă – Vasile Bîzdîga și Lucia Bîzdîga.

În viziunea reclamantului, comparând cerințele ambilor părinți, se observă că nicio cerință de a sa solicitată prin cererea din 09 octombrie 2017, nu a fost admisă de autoritatea tutelară cu privire la stabilirea graficului de întrevederi, pe când cerințele Cătălinei Bîzdîga (mama copilului XXXXX) au fost satisfăcute integral.

Pe lângă acestea, temeiul invocat de către avocata Elena Buguța, care reprezintă interesele Cătălinei Bîzdîga, în ședința de examinare a cererii cu privire la întocmirea graficului de întrevederi, precum că mama are domiciliul temporar în XXXXX și nu va dispune de vacanță, nu poate servi drept motivare rezonabilă și obiectivă pentru a justifica limitarea copilului de a menține relații directe cu tatăl, de a beneficia de grija lui în mod legal.

Mai mult, în decizia nr.431 din 14 mai 2019 nu se regăsește nicio opinie a psihologului care a consultat copilul minor, pentru a obține informații cu privire la dezvoltarea copilului, conduita acestuia, în raport cu ambii părinți.

Bîzdîga Vadim consideră că graficul de întrevederi stabilit în decizia nr.431 din 14 mai 2019, este abuziv, ce-i creează impedimente de a comunica cu propriul copilul XXXXX, precum și este în detrimentul interesului superior al copilului.

La 14 iunie 2019, reclamantul a depus la Direcția Asistență Socială și Protecție a Familiei r-nul Hâncești cerere cu privire la soluționarea pe cale amiabilă a litigiului în legătură cu emiterea deciziei nr.431 din 14 mai 2019.

Cu toate acestea, prin decizia nr.641 din 17 iulie 2019, DASPF Hâncești a respins cererea, fără a da a răspuns la vreun argument invocat de către el, și nici nu a fost invitat la ședință pentru a da explicații.

În contextul enunțat, Bîzdîga Vadim a solicitat admiterea acțiunii și anularea deciziei nr.431 din 14 mai 2019 cu privire la întocmirea graficului de întrevederi al tatălui Vadim Bîzdîga cu copilul XXXXX și deciziei nr.641 din 17 iulie 2019, prin care s-a respins ca neîntemeiată cererea prealabilă privind anularea deciziei nr.431 din 14 mai 2019.

Prin hotărârea din 30 iunie 2020 a Judecătoriei Hâncești, sediul Central a fost respinsă acțiunea depusă de Vadim Bîzdîga.

La 21 iulie 2020, prin intermediul oficiului poștal, Vadim Bîzdîga, reprezentat de avocatul Igor Țurcan, Bîzdîga Vasile și Bîzdîga Lucia au depus apel împotriva hotărârii primei instanțe, iar la 07 octombrie 2020, prin intermediul poștei electronice au prezentat motivarea apelului, (având în vedere că hotărârea integrală a primei instanțe a fost notificată avocatului Igor Țurcanu la 28 septembrie 2020 prin e-mail f.d.22, vol.II) solicitând casarea hotărârii din 30 iunie 2020 a Judecătoriei Hâncești, sediul Central, cu emiterea unei decizii noi de admitere a acțiunii (f.d.14, 23, 40, vol.II)

Prin decizia din 09 februarie 2021 a Curții de Apel Chișinău a fost respins apelul depus de Vadim Bîzdîga, reprezentat de avocatul Igor Țurcan, Bîzdîga Vasile și Bîzdîga Lucia, și menținută hotărârea din 30 iunie 2020 a Judecătoriei Hâncești, sediul Central (f.d.97-108, vol.II).

La 26 mai 2021, prin intermediul poștei electronice, Bîzdîga Vadim, reprezentat de avocatul Igor Țurcanu, Bîzdîga Vasile și Bîzdîga Lucia, au depus recurs împotriva deciziei din 09 februarie 2021 a Curții de Apel Chișinău (f.d.117-131, vol.II).

Prin decizia din 28 iulie 2021 a Curții Supreme de Justiție a fost admis recursul depus de Bîzdîga Vadim, reprezentat de avocatul Igor Țurcanu, Bîzdîga Vasile și Bîzdîga Lucia, casată integral decizia din 09 februarie 2021 a Curții de Apel Chișinău, cu restituirea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău (f.d.208-224, vol.II).

Prin decizia din 14 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost respins apelul depus de Bîzdîga Vadim, reprezentat de avocatul Igor Țurcanu, Bîzdîga Vasile și Bîzdîga Lucia, și menținută hotărârea din 30 iunie 2020 a Judecătoriei Hâncești, sediul Central.

Instanța de apel a motivat decizia prin faptul că, decizia autorității tutelare Hâncești nr.431 din 14.05.2019 a fost emisă conform competenței și în limitele legii.

De asemenea, instanța de apel a stabilit că, la materialele cauzei nu se regăsesc probe care ar confirma atitudinea tatălui față de copil, care nu poate fi limitat sau exclus de către autoritatea tutelară. Or, tatăl copilului minor, este îndreptățit de a avea întrevederi cu copilul.

Cu toate că, Bîzdîga Vadim pretinde la ilegalitatea actului contestat, nu a indicat temeiuri pentru anularea acestuia sub aspectul circumstanțelor de încălcare a procedurii de emitere sau a competenței.

Cu atât că, legislația națională, cât și cea internațională, la care face parte Republica Moldova, garantează dreptul copilului minor XXXXX de a comunica cu ambii părinți, iar părinților li se oferă șanse egale de a menține relații directe cu copilul lor.

Instanța de apel a remarcat că, la emiterea actului administrativ contestat, autoritatea tutelară s-a ghidat de abordarea individuală a copilului față de ambii părinți și de particularitățile acestuia.

Instanța de apel a precizat că, instanța judecătorească nu are competența de a substitui activitatea autorității abilitate, dat fiind că, modificarea unei atare decizii a graficului de întrevederi, ține nemijlocit de oportunitatea actului administrativ, care are la bază prevederile Regulamentului de activitate a Comisiei pentru protecția copilului, iar faptul neexecutării unei decizii a autorității tutelare, nu constituie temei de anulare a acesteia.

A fost considerat neîntemeiat argumentul lui Bîzdîga Vadim precum că, graficul de întrevedere aprobat de DASPF Hîncești prin decizia nr.431 din 14.05.2019, este disproporționat de mic pentru el, fiind discriminat după criteriu de gen. Or, graficul de întrevedere cu copilul XXXXX a fost elaborat, ținându-se cont de posibilitățile fizice reale ale ambilor părinți de a menține contactul direct cu copilul lor.

Afară de aceasta, instanța de apel a constatat că, prin sentința civilă a Tribunalului XXXXX nr. 525 din 21.03.2018, a fost recunoscută hotărârea Judecătoriei Hîncești nr.2-1471/15 din 17.06.2016. În conținutul sentinței indicate, se menționează că instanța de fond din Republica Moldova a stabilit domiciliul copilului minor XXXXX împreună cu mama Bîzdîga Cătălina.

Potrivit răspunsului Consiliului local al XXXXX, Bîzdîga Cătălina împreună cu minorul XXXXX, au stabilit reședința în XXXXX.

Reieșind din cele menționate, instanța de apel a rezumat că, Direcția Asistență Socială și Protecție a Familiei Hîncești a stabilit graficul de întrevedere al tatălui Bîzdîga Vadim cu fiul său minor XXXXX, ținând cont de posibilitatea fizică a părinților de a asigura contactul real cu copilul și petrecerea timpului cu acesta, precum și de vârsta fragedă a copilului.

Cu atât că, Direcția Asistență Socială și Protecție a Familiei Hîncești a emis actul administrativ contestat întru executarea deciziei irevocabile a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost obligată să soluționeze cererea nr.585 depusă de Bîzdîga Vadim la 09 octombrie 2017 privind întocmirea graficului de întrevedere cu minorul XXXXX (f.d.124-138, vol.I).

Referitor la cererea lui Vadim Bîzdîga, instanța de apel a reținut că aceasta a fost depusă la 09 octombrie 2017, înregistrată cu nr.585. Cât privește, cererea din 06 octombrie 2017, indicată în decizia nr.431 din 14 mai 2019, reprezintă o eroare de ordin tehnic, fapt ce se confirmă prin Registrul de evidență a corespondenței de intrare (07.12.16 – 12.06.18) (f.d.26-28, vol.III).

Nu a fost reținut argumentul lui Bîzdîga Vadim precum că prima instanță nu s-a expus asupra cererii de strămutare a acțiunii la Judecătoria Edineț, sediul Central, pe rolul căreia se află spre examinare cauza civilă nr.28-2-8728-29122018, or, din actele cauzei rezultă contrariul, având în vedere că prin încheierea din 15 iunie 2020 a Judecătoriei Hîncești, sediul Central a fost respinsă ca neîntemeiată cererea acestuia cu privire la strămutarea cauzei (f.d.235-236, vol.I), fapt despre care a cunoscut avocatul lui Bîzdîga Vadim.

La 21 iulie 2022, prin intermediul poștei electronice, și ulterior la 22 iulie 2022, prin intermediul oficiului poștal, avocatul Țurcanu Igor din numele și în interesele lui Bîzdîga Vadim, Bîzdîga Vasile și Bîzdîga Lucia, a semnat și a depus recursul inițial împotriva deciziei instanței de apel, solicitând repunerea în termen a recursului, admiterea acestuia, casarea integrală a deciziei din 14 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău, cu emiterea unei decizii noi de admitere a acțiunii depuse de Vadim Bîzdîga.

În susținerea recursului avocatul Țurcanu Igor a invocat că, s-a aflat în imposibilitate de a se prezenta la ședința instanței de apel din 14 iunie 2022, deoarece era antrenat în două cauze fixate spre examinare la Judecătoria Edineț, sediul Briceni, despre care fapt a anunțat din timp Curtea de Apel Chișinău prin scrisoarea nr.46 din 10 iunie 2022. Concomitent, în scrisoarea enunțată a comunicat instanței de apel că, în perioada 15 iunie 2022 – 24 iunie 2002 se va afla peste hotarele țării, date ce se confirmă prin pașaportul său.

Consideră că, termenul pentru depunerea recursului inițial a început să curgă începând cu data de 24 iunie 2022, având în vedere că abia la 23 iunie 2022 a revenit în țară, iar recurenților Bîzdîga Vadim, Bîzdîga Vasile și Bîzdîga Lucia nu le-a fost notificat dispozitivul deciziei, pronunțat în absența lor.

La 03 octombrie 2022, prin intermediul oficiului poștal, Bîzdîga Vadim, reprezentat de avocatul Țurcanu Igor, Bîzdîga Vasile și Bîzdîga Lucia au prezentat motivarea recursului.

La 04 octombrie 2022, întru respectarea dreptului părților la un proces echitabil, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa Direcției Asistență Socială și Protecție a Familiei Hâncești, Direcției Asistență Socială și Protecție a Familiei Edineț, și Cătălinei Bîzdîga copia recursului depus de Bîzdîga Vadim, Bîzdîga Vasile și Bîzdîga Lucia, reprezentați de avocatul Țurcanu Igor, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referințelor (f.d.87, vol.III).

La 17 octombrie 2022 și 18 octombrie 2022, prin intermediul poștei electronice și oficiului poștal, Direcția Asistență Socială și Protecție a Familiei Hâncești a depus referință, solicitând respingerea recursului depus de Bîzdîga Vadim, Bîzdîga Vasile și Bîzdîga Lucia, reprezentați de avocatul Țurcanu Igor, cu menținerea instanței de apel, pe care o consideră legală și întemeiată.

La 17 octombrie 2022, prin intermediul, oficiului poștal, Cătălina Bîzdîga, reprezentată de avocata Elena Buguța, a depus referință, solicitând respingerea recursului depus de Bîzdîga Vadim, Bîzdîga Vasile și Bîzdîga Lucia, cu menținerea deciziei instanței de apel, pe care o consideră legală și întemeiată.

Examinând admisibilitatea recursului, în raport cu actele cauzei și obiecțiile din referințele depuse, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată inadmisibilitatea acestuia, din următoarele motive.

În primul rând, referitor la recursul depus de avocatul Igor Țurcan în interesele lui Bîzdîga Vadim instanța de recurs consideră că în această parte urmează a fi respinsă cererea de repunere în termen a recursului și declararea acestuia inadmisibil în conformitate cu art. art.246 alin.(1) și (2) lit.d) din Codul administrativ, din motivele ce succed.

În conformitate cu art.246 alin.(1) și (2) lit.d) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere. Recursul se declară inadmisibil în special când recursul a fost depus după expirarea termenului stabilit la art.245 alin.(1).

Conform art.245 alin.(1) din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar.

Totodată, regulile generale ce țin de calcularea termenelor în materie de contencios administrativ sunt reglementate prin prisma art.195 din Codul administrativ potrivit căroro procedura acțiunii în contencios administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepția art.169–171.

În conformitate cu art.110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Conform art.111 alin.(1)-(4) din Codul de procedură civilă, actele de procedură se efectuează în termenul prevăzut de lege. În cazul în care nu este stabilit prin lege, termenul de procedură se fixează de către instanța judecătorească. Termenul de procedură se instituie prin indicarea unei date calendaristice, datei comunicării actului de procedură, a unei perioade sau prin referire la un eveniment viitor și cert că se va produce. În ultimul caz, actul de procedură poate fi efectuat în decursul întregii perioade. Dacă începutul curgerii termenului este determinat de un eveniment sau moment în timp care va surveni pe parcursul zilei, inclusiv de comunicarea actului de procedură, atunci ziua survenirii evenimentului sau a momentului nu se ia în considerare la calcularea termenului. Dacă începutul curgerii termenului se determină prin începutul unei zile, această zi se include în termen.

Potrivit art. 113 din Codul de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Pornind de la prevederile legale menționate supra, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ menționează că termenele procedurale stabilesc regimul optim pentru realizarea justiției, fiind o modalitate de ordonare a realizării acțiunilor procedurale și fortificarea securității raporturilor juridice. Exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, căror li se subsumează și instituirea unor termene, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă.

Potrivit art.223 din Codul administrativ, hotărârile și alte acte de dispoziție prin care se stabilesc termene, precum și numirea ședințelor și citațiile se notifică participanților la proces conform art.96–114.

În conformitate cu art.96 alin. (1) din Codul administrativ, notificările și comunicările către participanții la procedura administrativă se realizează în orice formă de comunicare adecvată, rapidă și eficientă din punctul de vedere al costurilor. Comunicarea prin mijloace electronice are prioritate dacă este adecvată obiectului comunicării și acceptată de participantul la procedură.

Din dispozițiile art. 97 alin. (1) și (3) din Codul administrativ, rezultă că, notificarea este comunicarea, dispusă de autoritatea publică, a unui înscris în forma stabilită de prezentul cod. Autoritatea publică poate alege între următoarele forme de notificare: a) notificare prin act de recunoaștere a recepționării; b) notificare prin poștă cu act de notificare; c) notificare prin poștă cu scrisoare recomandată; d) notificare prin poștă electronică sau prin mijloace electronice de comunicație dedicate.

Din actele cauzei cert rezultă că, la 14 iunie 2022, Curtea de Apel Chișinău a pronunțat dispozitivul deciziei recurate, în ședință publică, cu participarea părților, inclusiv a recurenților/apelanți, Bîzdîga Vadim, Bîzdîga Vasile și Bîzdîga Lucia, cărora li s-a explicat cu suficientă claritate procedura și termenul de atac a deciziei respective prevăzută la art.245 din Codul administrativ (f.d. 34-36, vol.III).

La 30 iunie 2022, Curtea de Apel Chișinău a publicat dispozitivul deciziei din 14 iunie 2022 pe Portalul Național al Instanțelor de Judecată: cac.instante.justice.md.

La 16 iunie 2022, Curtea de Apel Chișinău a expediat copia dispozitivului deciziei din 14 iunie 2022, la adresa electronică a avocatului Igor Țurcanu: XXXXXX, indicată personal de către ultimul în mandatul avocațial (f.d.2, vol.I) și alte înscrisuri din dosar (f.d.59, vol.III).

Cele menționate supra denotă faptul că, termenul de 30 de zile prevăzut la art.245 alin.(1) din Codul administrativ, pentru depunerea recursului inițial, a început să curgă de la data de *17 iunie 2022*, ziua imediat următoare de la data notificării avocatului Igor Țurcanu a dispozitivului deciziei instanței de apel, care a expirat la data de *18 iulie 2022 (luni) inclusiv*.

Cu toate acestea, avocatul Țurcanu Igor, acționând în interesele lui Bîzdîga Vadim, a depus recursul inițial împotriva deciziei instanței de apel tocmai la *21 iulie 2022*, prin intermediul poștei electronice și ulterior la 22 iulie 2022, prin intermediul oficiului poștal XXXXX, după expirarea termenului stabilit la art.245 alin.(1) din Codul administrativ (f.d.61-72, vol.III).

La acest capitol se rețin dispozițiile art.24 alin.(1) din Codul administrativ, care stipulează că, participanții la procedura administrativă și procedura de contencios administrativ trebuie să își exercite drepturile și să își îndeplinească obligațiile cu bună-credință, fără a încălca drepturile procesuale ale altor participanți. Buna-credință prezumă că partea este obligată să respecte termenele prevăzute de lege, or, termenul de recurs prevăzut la art.245 alin.(1) din Codul administrativ, este considerat un termen imperativ, astfel că nerespectarea acestuia atrage drept consecință decăderea părții din dreptul de a mai exercita această cale de atac.

Totodată, conform art.47 alin.(1) și (3) din Codul administrativ, acțiunile procedurale întreprinse de reprezentantul împuternicit se atribuie participantului reprezentat. Culpă reprezentantului împuternicit se atribuie participantului reprezentat.

Din dispozițiile art. 65 alin.(1) din Codul administrativ, rezultă că, dacă o persoană, din motive independente de voința ei, nu a putut respecta un termen legal, atunci, la cerere, ea poate fi repusă în termen. *Culpa unui reprezentant legal sau împuternicit se atribuie reprezentatului.*

Contrar acestor prevederi legale, avocatul Igor Țurcanu, acționând în interesele lui Bîzdîga Vadim nu a depus diligența necesară ca să-și îndeplinească obligațiile cu bună-credință, în vederea depunerii recursului inițial în interiorul termenului legal.

Nu poate fi reținut argumentul avocatului Igor Țurcanu invocat în susținerea cererii de repunere în termen a recursului precum că s-a aflat în imposibilitate de a se prezenta la ședința instanței de apel din 14 iunie 2022, deoarece era antrenat în două cauze fixate spre examinare la Judecătoria Edineț, sediul Briceni, despre care fapt a anunțat din timp Curtea de Apel Chișinău prin scrisoarea nr.46 din 10 iunie 2022. Concomitent, în scrisoarea enunțată a comunicat instanței de apel că, în perioada 15 iunie 2022 – 24 iunie 2022 se va afla peste hotarele țării, date ce rezultă din pașaportul său.

Or, deși avocatul Igor Țurcanu a lipsit de la ședința instanței de apel din 14 iunie 2022, totuși dispozitivul deciziei recurate a fost pronunțat în prezența lui Bîzdîga Vadim, (precum și a terților Bîzdîga Vasile și Bîzdîga Lucia), căruia i s-a explicat dreptul de atac, procedura și termenul de contestare al actului judecătoresc.

Este neîntemeiat și argumentul avocatului Igor Țurcanu precum că, termenul pentru depunerea recursului inițial a început să curgă din data de 24 iunie 2022, având în vedere că abia la 23 iunie 2022 a revenit în țară, deoarece fiindu-i notificat dispozitivul deciziei la poșta electronică încă la data de 16 iunie 2022, a dispus de suficient timp până la 18 iulie 2022 inclusiv pentru a depune recursul inițial (de a-și verifica poșta electronică, de a înștiința clientul său, de a prezenta recursul preventiv în format electronic etc).

Cu atât că, legislația în vigoare permite participanților la proces, ca o formă de comunicare adecvată, rapidă și eficientă din punctul de vedere al costurilor, folosirea mijloacelor electronice de comunicație. Ceea ce denotă că nu era necesară prezența fizică a avocatului Igor Țurcanu sau a recurentului Bîzdîga Vadim la depunerea recursului preventiv, pentru a nu omite termenul legal prevăzut la art.245 alin.(1) din Codul administrativ.

Astfel, avocatul Igor Țurcanu și recurentul Bîzdîga Vadim nu au prezentat probe incontestabile ce ar indica aflarea lor într-o veritabilă imposibilitate de a efectua actul de procedură în interiorul termenului prevăzut de art.245 alin.(1) din Codul administrativ.

Din cele constatate rezultă că, nerespectarea termenului de depunere a recursului se datorează în exclusivitate comportamentului pasiv și indiferent al reprezentantului împuternicit, avocatul Igor Țurcanu și al recurentului Bîzdîga Vadim (care a fost la pronunțarea dispozitivului deciziei instanței de apel), care trebuiau să dea dovadă de responsabilitate și atitudine activă, folosindu-se cu bună-credință de drepturile și obligațiile sale procedurale.

Or, admiterea spre examinare a unui recurs tardiv poate duce la încălcarea principiului securității raporturilor juridice garantat de art.6§1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Imperioase speței sunt și dezideratele statuate de CtEDO în cauza *Ponomaryov vs Ucraina*, conform căroră, deși, în speță nu este vorba despre desființarea unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile în urma admiterii unei căi extraordinare de atac în lumina unor circumstanțe nou descoperite, ci de redeschiderea unui proces după un interval considerabil de timp prin repunerea în termenul de introducere a unei căi ordinare de atac, totuși reînnoirea acestui termen după o perioadă îndelungată și pentru motive neconvingătoare, reprezintă o decizie care ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac. În acest caz Înalta Curte a reiterat că, ține de obligația părților de a lua măsurile necesare privind protecția drepturilor sale de acces la justiție.

În atare circumstanțe, declararea recursului depus de Bîzdîga Vadim, reprezentat de avocatul Țurcanu Igor, ca inadmisibil este compatibilă cu respectarea prevederilor Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, având în vedere că prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea recursului ar leza principiul securității raporturilor juridice.

În circumstanțele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge cererea de repunere în termen a recursului și de a declara recursul depus de Bîzdîga Vadim, reprezentat de avocatul Țurcanu Igor, ca inadmisibil.

La fel, urmează a fi declarat inadmisibil recursul și în partea depunerii acestuia de către avocatul Igor Țurcanu, din numele lui Bîzdîga Vasile și Bîzdîga Lucia, din motivele ce succed.

Conform art.246 alin.(2) lit.c) din Codul administrativ, recursul se declară inadmisibil în special când a fost depus de o persoană neîmputernicită.

Potrivit art.47 alin.(1) din Codul administrativ, acțiunile procedurale întreprinse de reprezentantul împuternicit se atribuie participantului reprezentat. În măsura în care participantul nu contrazice neîntârziat acțiunile întreprinse de reprezentantul împuternicit, acestea se consideră ca fiind întreprinse de participant.

Totodată, conform art.195 din Codul administrativ, procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepția art.169–171.

În conformitate cu art.80 alin.(7) din Codul de procedură civilă, împuternicirile date avocatului sau avocatului stagiar se atestă printr-un mandat, eliberat de reprezentat și certificat de avocat.

Din prevederile art.81 alin.(1) din Codul de procedură civilă, rezultă că, împuternicirea de reprezentare în judecată acordă reprezentantului dreptul de a exercita în numele reprezentatului toate actele procedurale, cu excepția dreptului de a semna cererea și de a o depune în judecată, de a recurge la arbitraj pentru soluționarea litigiului, de a renunța total sau parțial la pretențiile din acțiune, de a majora sau reduce cuantumul acestor pretenții, de a modifica temeiul sau obiectul acțiunii, de a o recunoaște, de a recurge la mediere, de a încheia tranzacții, de a intenta acțiune reconvențională, de a transmite împuterniciri unei alte persoane, de a ataca hotărârea

judecătorească, de a-i schimba modul de executare, de a amâna sau eşalona executarea ei, de a prezenta un titlu executoriu spre urmărire, de a primi bunuri sau bani în temeiul hotărârii judecătorești, drept care trebuie menționat expres, sub sancțiunea nulității, în procura eliberată reprezentantului persoanei juridice sau în mandatul eliberat avocatului.

Conform art.60 alin.(1) și (2) din Legea nr.1260 din 19 iulie 2002 cu privire la avocatură, avocatul acordă asistență juridică clientului în baza contractului de asistență juridică, încheiat în formă scrisă. Contractele de asistență juridică încheiate în formă scrisă de avocați și avocați stagiați, investite cu formulă executorie, au putere de titlu executoriu la data exigibilității creanței și oferă dreptul la executare silită extrajudiciară, fără adresarea unei cereri în instanța de judecată sau către notar, dacă părțile au convenit aceasta, în mod expres, în contract. Împuternicirile avocatului și ale avocatului stagiar se confirmă prin mandat. Formularul mandatului este un document de strictă evidență. Conținutul, forma și modul de utilizare a mandatului se aprobă de către Guvern.

Totodată, potrivit pct.2 din Hotărârea Guvernului nr.158 din 28 februarie 2013 cu privire la aprobarea formularului și modului de utilizare a mandatului avocatului și al avocatului stagiar, formularul mandatului avocatului și al avocatului stagiar sunt documente de strictă evidență, care confirmă împuternicirile acestora.

Conform pct.6 din Hotărârea Guvernului nr.158/2013, formularul mandatului avocatului conține următoarele elemente obligatorii: 1) pe recto se înserează: a) numărul și seria; b) denumirea biroului asociat de avocați; c) denumirea cabinetului avocatului; d) datele de contact; e) denumirea "MANDAT"; f) numele și prenumele avocatului; g) numărul licenței și data eliberării; h) numărul contractului de asistență juridică și data semnării; i) numărul deciziei coordonatorului Oficiului Teritorial al Consiliului Național pentru Asistență Juridică Garantată de Stat și data semnării; j) semnătura avocatului, certificată prin ștampilă; 2) pe verso se înserează: a) împuternicirile avocatului; a¹) numele și prenumele clientului; b) semnătura clientului sau, după caz, a avocatului.

Din prevederile pct.8 din aceeași Hotărârea de Guvern, împuternicirile avocatului și ale avocatului stagiar în procesul civil, stabilite conform art.81 din Codul de procedură civilă al Republicii Moldova, urmează a fi consemnate pe versoul mandatului sau, după caz, în procura întocmită la cererea clientului, în modul stabilit de lege. Dacă se întocmește o procură, avocatul sau avocatul stagiar va nota pe versoul mandatului textul "Conform procurii anexate" și va semna versoul mandatului în locul clientului. Împuternicirile avocatului sau ale avocatului stagiar stabilite în procură sunt valabile doar dacă aceasta se prezintă împreună cu mandatul.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că la actele cauzei se atestă mandatul avocațial seria MA nr.1188827 din 21 august 2019, prin care Bîzdîga Vadim i-a oferit împuterniciri avocatului Igor Țurcanu, în baza contractului de asistență juridică nr.27 din 30 iunie 2017, de a efectua din numele său toate acțiunile procesuale prevăzute la art.81 din Codul de procedură civilă, legate de prezenta cauză (f.d.2, vol.I). Mandatul avocațial a fost semnat doar de către Bîzdîga Vadim.

Alte mandate avocațiale sau procuri, ce ar confirma faptul că Bîzdîga Vasile și Bîzdîga Lucia, au acordat împuterniciri avocatului Igor Țurcanu de a acționa în intereselor lor, în prezenta cauză, la materialele dosarului, nu se regăsesc.

Cele enunțate, denotă faptul că avocatul Igor Țurcanu a semnat și a depus din numele lui Bîzdîga Vasile și Bîzdîga Lucia recursul inițial (f.d.63 verso, 70, vol. III), fără a avea împuternicirile corespunzătoare după cum prevede legislația în vigoare.

Prin urmare, recursul inițial semnat și depus de către avocatul Igor Țurcanu, în numele lui Bîzdîga Vasile și Bîzdîga Lucia, a fost depus de o persoană neîmputernicită.

Împrejurările constatate, generează drept consecință declararea recursului depus și semnat de către avocatul Igor Țurcanu, din numele lui Bîzdîga Vasile și Bîzdîga Lucia, ca inadmisibil în temeiul art.246 alin.(2) lit.c) din Codul administrativ.

Din considerentele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respingere cererea depusă de avocatul Igor Țurcanu, în interesele lui Bîzdîga Vadim, privind repunerea în termen a recursului și de a declara inadmisibil recursul depus de avocatul Țurcanu Igor, din numele lui Bîzdîga Vadim, Bîzdîga Vasile și Bîzdîga Lucia, în temeiul art. 246 alin.(1) și (2) lit.c) și lit.d) din Codul administrativ.

Conform art.230, art.245 alin.(1) și art.246 alin.(1) și (2) lit.c) și lit.d) din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se respingere cererea depusă de avocatul Igor Țurcanu, în interesele lui Bîzdîga Vadim, privind repunerea în termen a recursului.

Recursul depus de avocatul Țurcanu Igor, din numele lui Bîzdîga Vadim, Bîzdîga Vasile și Bîzdîga Lucia, se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Iurie Bejenaru

judecătorii

Maria Ghervas

Aliona Miron